

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-001 081
Бања Лука, 26.12.2008. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца А.Д. Г. О. у ликвидацији, из З., против туженог МТК М. А.Д. из К., ради плаћања дуга, одлучујући о ревизији туженог, против пресуде Окружног суда у Бијељини број 012-0-Пж-06-000 101 од 19.9.2007. године, на сједници одржаној 26.12.2008. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се пресуда Окружног суда у Бијељини број 012-0-Пж-06-000 101 од 19.9.2007. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број Пс-216/04 од 14.4.2006. године утврђено је постојање потраживања тужиоца А.Д. Г. О. у ликвидацији, из З. те је обавезан тужени МТК М. А.Д. из К. да на име дуга исплати му износ од 45.825,40 КМ са законском затезном каматом и то на износ од 15.825,40 КМ почев од 4.10.2001. године па до исплате и на износ од 30.000,00 КМ почев од 2.6.2002. године па до исплате и да му накнади трошкове спора у износу од 2.000,00 КМ, све у року од 30 дана, под пријетњом извршења (став 1.). Са вишком тужбеног захтјева тужитељ се одбија (став 2.). Утврђује се да не постоји тужениково потраживање по основу накнаде штете у износу од 27.196,96 КМ, те се противтужбени захтјев туженог одбија као неоснован (став 3.).

Другостепеном пресудом у Окружног суда у Бијељини број 012-0-Пж-06-000 101 од 19.9.2007. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду, а како то произилази из навода ревизије, због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда преиначи и одбије тужбени захтјев или да се укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Тужилац је у одговору на ревизију туженог оспорио наводе ревизије и предложио да се иста одбије.

Ревизија је основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да се утврди постојање његовог потраживања према туженом у износу од 45.825,40 КМ са законском затезном каматом на износ од 15.825,40 КМ почев од 4.10.2001. године па до исплате и на износ од 30.000,00 КМ почев од 2.6.2002. године до исплате, као и захтјев да му тужени исплати наведени износ.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да се тужилац, као осигуравач и тужени, као осигураник дана 9.7.2001. године закључили уговор о осигурању основних средстава, грађевинских објеката и опреме туженог, а према полиси осигурања број 00373, као анекс уговора о осигурању, за период од 9.7.2001. године до 9.7.2002. године, са премијом осигурања од 14.597,70 КМ; да су странке у спору закључиле анекс уз уговор о осигурању опреме по полиси осигурања број 00372 за период од 9.7.2001. до 9.7.2002. године са премијом осигурања у износу од 833,70 КМ и да се премија осигурања плаћа путем вирмана; да је тужилац дана 26.9.2001. године туженом испоставио фактуру на плаћање износа премије осигурања од 15.825,50 КМ који му износ тужени није платио; да су странке у спору 1.3.2002. године закључиле уговор о кредиту по којем се тужилац обавезао да туженом одобри кредит у новчаном износу од 38.635,40 КМ који му се даје на период од 90 дана са мјесечном каматом од 1,5% и да је тужилац на жиро рачун туженог дозначио му износ од 30.000,00 КМ кога му овај није вратио.

Код оваквог стања чињеница првостепени суд налази, да по основу уговора о осигурању основних средстава туженог и по основу уговора о кредиту кога је тужилац одобрио туженом, тужени није платио тужиоцу износ од 45.825,40 К, па је позивом на одредбе чл. 912. и чл. 277. и 324. тог закона судио тако што је туженог обавезао да тужиоцу плати новчане износе ближе наведене у изреци првостепене пресуде са законском затезном каматом а преко наведених износа одбио тужбени захтјев тужиоца и одбио тужбени захтјев из противтужбе туженог за накнаду штете у износу од 27.196,96 КМ.

Другостепени суд одлучујући о жалби туженог усвојио је чињенична утврђења првостепеног суда као и правни закључак тога суда, па је жалбу туженог одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда није правилна.

Према члану 291. ст.1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 58/03 до 63/07, у даљем тексту: ЗПП), странка у поступку може бити свако физичко и правно лице, а у ставу 2. тог члана је прописано, да се посебним прописима може одредити ко осим физичких и

правних лица може бити странка у поступку, док је одредбом чл. 293. ст.3. ЗПП прописано, да у току цјелог поступка суд ће по службеној дужности пазити да ли лице које се појављује као странка може бити странка у поступку и да ли је парнично способан, да ли парнично неспособну странку заступа њен законски заступник и да ли законски заступник има посебна овлашћења кад су она потребна.

Страначка способност физичког лица једнако као и правна способност стиче се рођењем а губи смрћу, а страначку способност правно лице стиче уписом у одговарајући регистар, а губи је брисањем из регистра.

Тужени је у жалби против првостепене пресуде указао „да је тужиоцу по рјешењу Министарства... РС број 04-4497/08 од 14.07.2003. године одузета дозвола за рад након чега је покренут поступак ликвидације који је по његовом сазнању према туженом окончан“.

О овим жалбеним наводима туженог на које је указао и у ревизији против побијане пресуде, другостепени суд није дао разлоге, нити је провјерио споменуте одлучне околности о томе, је ли од стране надлежног суда донесено рјешење којим се закључује ликвидациони поступак над тужиоцем и је ли тужилац као правно лице брисан из судског регистра, јер ако је тужилац као правно лице брисан из судског регистра онда он нема страначку способност.

Зато је примјеном одредби члана 249. ст.3. ЗПП у вези са ст.1. тог члана, ревизија туженог уважена, побијана другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду који ће у наставку поступка од надлежног регистарског суда затражити податке је ли донесено рјешење о закључењу поступка ликвидације над тужиоцем и је ли брисан из судског регистра, а након тога донијеће одлуку о жалби туженог.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић